

kadınların sesi

ilerici kadınlar derneği yayın organıdır

ocak 1977
YIL : 2 SAYI : 18

1977 ULUSLARARASI ÇOCUKLAR YILI İLÂN EDİLDİ

«ELELE VERİN ÇOCUKLAR ELELE, YAŞAYIN DÜNYAYI DOYA DOYA.»

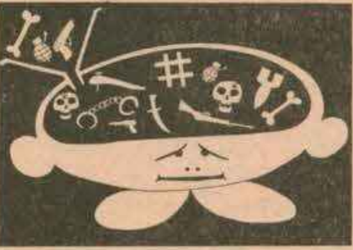
1977 yılı Birleşmiş Milletler tarafından Uluslararası Çocuklar yılı olarak ilan edilmiştir.

Karar esas olarak tüm hükümetlerin bu konuda bir eylem programı hazırlamalarını ve çocuklar için özel tedbirler alınmasını istemek tedir.

Bugün ülkemizde çocuklarımızın eğitim, öğrenim, sağlık, beslenme tek kelime ile yaşam koşulları içler acısıdır.

Her yıl doğan 1000 çocuktan 156'sı yetersiz beslenmeden, çağdışı kalmış kızıl, kızamık vb. gibi salgın hastalıklardan ölmektedir. Sokaklarda aç sefil, dolaşan günlük geçimini, karaborsa, hırsızlık gibi karanlık yollardan sağlamaya çalışan çocukların sayısı gün geçtikçe artıyor. 3 milyon okuma çağındaki çocuk okulsuzdur. MC'nin başa gelmesiyle birlikte çocuklarımızın körpecik beyinlerine insanlar ve halklar arasındaki kardeşlik ve dostluk yerine düşmanlık tohumları ekilmekte, ırkçılık, (şöven bir milliyetçilik) anlayışı ile yazılmış kitaplar okutulmaktadır.

1977 Yılının Uluslararası Çocuklar Yılı olarak ilan edilmesinin ülkemiz çocuklarının yarınlarını güvence altına almak onlara mutlu bir yaşam hazırlamak açısından önemi büyüktür. Tüm dünya halklarının içtenlikle katıldığı bu kararın hayata geçirilmesinde İlerici Kadınlar Derneği olarak ülkemiz çocukları için acil taleplerimiz şunlardır:

1. Çocuklarımızın körpecik beyinlerini zehirleyen gerici faşist eğitime son verilmesi.

2. Çocuğun maddi ve manevi kişiliğini özgürce geliştirecek sosyal ve ekonomik şartları yaratmak üzere; çocuk eğitimine, beslenmesine ve yetiştirilmesine özel ilgi sarfedilmesi:

Bunun için:

— Okul öncesi eğitimde temel rol oynayan kreş ve çocuk yuvalarının her iş yerinde ve mahallede kurulması.

— İlkokul öğreniminin yanısıra ortaokul öğreniminin zorunlu hale getirilmesi,

— Her köye bir okul açılması,

— Gerek aile içinde gerekse okulda ve özet olarak toplum içinde çocuğun eğitiminde paylaşmayı, insanları ve toplumu sevmeyi, dostluğu ve kardeşliği öğrenmesi ve benimsemesine çaba sarfedilmelidir.

«Okul kitaplarında, savaşlara değil barışa övgü düzulmelidir.»

Çocuklarımıza yarınından güvenli, aydınlık günler ve[...]mek için mücadele edelim.

3. Tüm bu önerilerin gerçekleşmesi için devlet tarafından bir Çocuk Fonu kurulmalıdır.

4. *İLERİCİ KADINLAR DERNEĞİ OLARAK BÜTÜN KADIN KURULUŞLARINI, DEMOKRATİK ÖRGÜTLERİ, SİYASİ PARTİLERİ, ÇOCUKLARIMIZ İÇİN BİR EYLEM PROGRAMI HAZIRLAMAYA VE YUKARDA İLERİ SÜRÜLEN TALEPLERİ GERÇEKLEŞTİRMEK ÜZERE İŞBİRLİĞİ YAPMAYA ÇAĞIRIYORUZ.*

BAŞYAZI

TÜM KADINLARA İYİ YILLAR

Her yılbaşı bizler için yeni yeni ümitler yeni bir yaşam, yepyeni bir hayat getirmesini dilediğimiz bir gündür. Ailemizle, sevdiklerimizle birlikte oturur şöyle geriye doğru bakıp yeni bir yılın, daha yaşanası olabilmesi için bir takım planlar yapar, hayaller kurarız.

Ve işte yeni bir yıl daha geldi. Kadınlar olarak yine şöyle geriye doğru bir bakalım ve gelecek için, daha yaşanası bir hayat için neler yapabileceğimizi düşünelim.

Geçtiğimiz yıl biz kadınlar için oldukça zorlu geçti. İşçi kadınlar, yıl boyunca her zaman olduğu gibi grevlerde, direnişlerde, yürüyüş ve mitinglerde çalışma hayatında kısacası yaşamın bütün alanlarında kocaları, kardeşleri, babalarıyla omuzomuza kıyasıya mücadele verdiler. Eşit işe eşit ücret için; eğitimde ve terfide fırsat eşitliği için; sosyal ve ekonomik hakları için; örgütlenerek mücadelelerine hız kattılar. İ.K.D. olarak işçi arkadaşlarımıza, mücadele bayraklarını yükselterek iyi yıllar diliyoruz.

DEVAMI 6 SAYFADA

YOKSUL HALKIN ÇİLESİ KARA KIŞ

Evinin yakacak gereksinimi çöplükteki tahta parçaları ile karşılama uğraşında bir ana.

Lapa lapa yağan karı sevinçle karşılayanlar, karlarla örtülü bembeyaz dağ yamaçlarında kayak, kızak gibi kış sporu yapanlar için kış, sevimli bir mevsim olabilir. Ama bizler için çekilmez bir azaptır.

Kentlerde evlerimizi ısıtacak odunu, kömürü yeteri kadar bulamıyoruz. Gaz ise bugün var, yarın yok... Hem de çok pahalı... Kömür alabilmek için de ta yazdan sıraya girmemiz gerekiyor. Günlerce kuyrukta bekledikten sonra alabildiğimiz kömür de ancak 750 kilo... Bizlerin çektiği bunca çileye rağmen, bu durumdan memnun olanlar da var. Bol mkitarda kömürü ucuza alıp istif eden, kış bastırınca da bunları fahiş fiatla yoksul halka satan kömür karaborsacılarıdır bunlar... Oysa merkezi ısıtma sistemi denilen geliştirilmiş bir sistemle kentlerde yaşayanların ısınma sorunu çok daha ucuz ve sağlıklı bir şekilde halledilebilir.

Köylerimizde ise durum daha da kötü... Kırsal bölgelerde yaşayan 30 milyona yakın insanımız, kokusu kötü, ısıtma gücü gayet az olan tezekle ısınmaktalar.

Oysa ülkemizde sadece bilinen linyit yataklarımız en az elli yıllık ısınma ihtiyacımızı karşılayacak düzeydedir. Ancak bu zengin kaynaklar verimli bir şekilde işletilmemekte, birkaç yerli ve yabancı parababasının elinde yağma edilmekte ve karaborsacılara peşkeş çekilmektedir.

Biz kadınlar bu soruna kayıtsız kalamayız...

Halkımızın sağlığa ve insanlığa uygun bir şekilde ısınması için;

- *Linyit yatakları kamulaştırılmalı, linyit kömürü üretimi devlet tarafından yapılmalıdır.*
- *Üretilen linyit kömürü devlet tarafından sobasıyla birlikte köylere çok ucuz fiyatla verilmelidir.*
- *Tüm ısınma maddeleri; odun, kömür, gaz kamulaştırılarak tekellerin elinden kurtarılmalı, odun kömür aracısı, karaborsacısı ortadan kaldırılarak dağıtım devlet ya da belediyeler eliyle yapılmalıdır.*
- *Kentlerde daha ucuz olduğundan merkezi ısıtma sistemleri kurulmalıdır.*
- *Özellikle yurdumuzun soğuk bölgelerinde kolay ısıtılabilir, soğuk geçirmeyen konutlar yapılmalıdır.*

Tüm bunlar sağlanana kadar,

- *Odun, kömür gibi yakacak maddelerini halkın ucuz ve kolay bir şekilde alabilmesi için belediyeler özel tanzim satış yerleri açmalıdır.*

SENDİKAL MÜCADELEMİZİ GÜÇLENDİRELİM!

Hergün çeşitli işyerlerinde işçilerin sendikalaşmak ya da devrimci bir sendikaya geçmek için mücadele ettiklerini, bir çoğunun da bu yüzden işten atıldığını duyuyoruz. İşçiler, artık, patronlara ve onların düzenine karşı örgütsüz mücadele etmenin başarısız olduğunu biliyoruz. İşte bu yüzden güçlerini sendikalarda birleştiriyorlar.

Fakat çalışan nüfusun yarısını oluşturan ve sayıları gün geçtikçe de artan kadınların sendikalaşma için çabaları, erkeklerle aynı değil.

Ülkemizde kadınlar sendikal mücadeleye yarım yüz yıla yakın bir zaman önce başlamışlar. Sigara fabrikasında çalışan Melek ve Melâhat Hanımlar 1932'de bu eylemlerinden dolayı ceza görmüşler. Ama bugün hâlâ, sendikalı her yüz emekçiden ancak 13 tanesi kadın.

Biz kadınlar işyerlerimize sendika getirme ya da devrimci bir sendikaya geçme gibi görevlerimizi gereği gibi yerine getirmedikçe, bu patronların işine yarıyor. İşyerinde sendikanın ve hele devrimci bir sendikanın olmasının daima kendi çıkarlarına aykırı olduğunu bilen patronlar, biz kadın işçilerin bu pasif durumundan yararlanıyorlar. Bizi diğer emekçi kardeşlerimizin karşısına getirmeye ve örgütlü mücadelede işçi sınıfının saflarını bölmeye çalışıyorlar.

Sendikal mücadelenin ön saflarında çocuklarıyla birlikte yer alan grevci işçi kadınlarımız.

İşyerimizde sendika olsa bile, biz kadın emekçiler aktif olarak çalışmıyoruz. İşyeri temsilciliklerinde ve sendika yönetiminde görev almıyoruz. Bırakalım bu görevleri, sıradan bir işçi olarak bile sorunlarımızla pek ilgilenmiyoruz. Nasıl olsa sendikamız var, temsilcilerimiz var, onlar her şeyi halletmelidir diye düşünüyoruz.

Oysa sorunlarımızı bizden daha iyi bilen yoktur. İşyeri temsilcilerimizle, sendikamızla, sürekli ilişki kurup kadın olarak özel sorunlarımız için mücadele etmedikçe, bunların çözümünü sırf temsilcilerden beklemek yetersiz kalacaktır.

Biz kadınlar patronlara karşı verilen bu ekmek ve özgürlük kavgasında erkeklerle birlikte savaşmamız gerektiğini bilip, sendikalaşma mücadelesine güç katalım ve sendikalarda aktif olarak çalışarak, eşit işe eşit ücret verilmesi, işyerimizde kreş, emzirme odası açılması, doğum öncesi ve sonrası izinlerinin arttırılması, işsaatleri içinde mesleki eğitim verilmesi vb. gibi sorunlarımızın toplu sözleşmelere konulması için savaşalım.

«Ben Aliağa Rafinerisinde Bir Zamanlar Çalışan Bir İşçinin Hanımıyım»

Onu'da kanunsuz diye niteledikleri direniş dolayısıyla çıkarmış bulunuyorlar. Bunun için hiç üzgün değilim. Nedenini açıklamaya çalışacağım ve örnek vereceğim.

Son olaylardan biraz önce ve daha gerilere bir göz atalım.

Kocalarımız, ilk toplu sözleşme ile o günler için iyi bir ücret almışlardı. Çok sevindik artık rahatız diyorduk. Nitekim rahatladık biraz. Ama bu çok kısa sürdü. Herşeye zam geliyor, yetmiyordu. 35 lira yövmiye alırken zor geçiniyorduk. 72 lira alıyoruz fark eden birşey yok. Üstelik borca girmeye başladık. Bende destek olmayı düşündüm. İki kişi çalışıyorduk artık.

Yine sözleşme oldu. Bu sefer daha çok ücret alıyor, zaman geçiyor, fark eden birşeyin olmadığını görüyorduk. Biz de insanca yaşamak isteyebilirdik; hakkımızdı bu bizim. İhtiyaçlar artıyor, masraflar çoğalıyordu.

BU NEREYE KADAR BÖYLE GİDEBİLİR, BUNDA BİR KERAMET OLMALI.

Ne zaman gelirimiz biraz artsa, hemen herşeye, gazdan tuza zam geliyor. Üstelik bizim aldığımızın en az iki misli. Bizlerde daha fazla zamanımızı çalışmaya ayırmak mecburiyetinde kalıyoruz. Buna bir dur diyen yok.

....

Birgün beyim arkadaşından davetiye aldığını, bir geceye gideceğimizi söyledi. Eğlence gecesi zannettim, masraf yapmanın tam sırasıydı sanki. Meğer o gün (Dünya Emekçi Kadınlar) günüymüş. Gittik bir oyun seyrettik, korodan şarkılar dinledik.

İLERİCİ KADINLAR DERNEĞİ tertiplemişti geceyi. Hakikatlar ortada bu derneğin yaptığı balo değil. Beni benim gibi nicelerini yansıtıyorlardı. Bir dürüst aileydi orası. Bende o aileden olmalıydım artık. Gerçekleri daha iyi görmeli yaşam zorluklarının nedenlerini anlayabilmeliydim.

Düşüncemi beyime açtığımda, benden bunu beklediğini söyledi.

Gözlerinde sevinç vardı. Artık evimizde çok daha iyi bir geleceği düşünüyorduk. Ezilsekte aç ta kalsak fikirden kaynaşmıştık artık.

VE BEN O GÜN BUGÜN BU ÇATI ALTINDAYIM.

Herşeyi tartışıyor, en doğru hareketi beraberce kararlaştırıyor uyguluyoruz.

Tüm bunları anlatmam, Türkiyedeki 16 eylül genel yasının ne kadar haklı ve inançla yapıldığını, bu gidişe dur diyecek olanın bizler olduğunu gösterebilmek içindir.

Kocalarımız bizler için, geleceğimiz için, haklı olarak bu harekete katıldılar. Katılmaları ve sonuna kadar götürmeleri gerekiyordu.

Zamları istediği gibi yapan egemen güçler şaşırdılar; korkarak işçi sınıfına saldırdılar. Yapılan haklı direnişin kanunsuz olduğunu iddia ederek baskı yapmaya işçileri kandırmaya başladılar. Kendileri gibi düşünen daha doğrusu bu güne kadar uyuttukları işçileri, işsiz kalırsın tehdidi ile, kendilerine zam alan, iş güvenliğini koruyan sendikaya karşı kışkırttılar. Türlü iftiralar ettiler.

Ama unutuyorlarmı ki işçi, bu düzen böyle gittikçe saflarını daha da sıklaştıracaktır. İşçi artık biliyor ürettiği değerin kimlere nasıl gittiğini.

Kardeşlerim, sıkıntı çekeceğiz, bizden daha sıkıntılı olanları, asgari ücretle dört çocuğunu bakmaya çalışanları, tarlaya kocasıyla gündeliğe gidenleri düşünelim. Kocalarımızla beraber mücadeleye katılalım. Hiç olmazsa onlara manevi destek olalım. Hepimiz işçi karısı olarak, bu çatı altında toplanalım. Mücadele önce evde sonra dışarda bizim gibi olanlarla yürütülür.

Birlik ve dayanışma ile mücadelemizin haklılığını diğerlerine ispat edebiliriz.

BÖYLE GELMİŞ BÖYLE GİDER DİYORLAR, BÖYLE GELMİŞ FAKAT BÖYLE GİTMEYECEKTİR. ARTIK BUNU GÖSTERECEĞİZ.

İşten çıkarılan bir Aliağa işçisinin hanımı.

DOĞURUP BÜYÜTTÜKLERİMİZE SAHİP ÇIKALIM

Aynur Sertbudak

Geçen ay yine birçok evladımız faşist kurşunlara hedef olarak canlarını kaybettiler. Yine birçok ana evlat acısını tattı. Bu acılı analardan biri de Ziraat Fakültesi öğrencisi Aynur Sertbudak'ın annesi idi. Can güvenliği olmadığı için toplu olarak okula giden Ziraat Fakültesi öğrencilerinin kiraladıkları minübüs faşist sürüler tarafından taranmış ve minübüsün içinde bulunan Aynur Sertbudak ölmüştü. Birçok öğrenci de yaralanmıştı. Aynı ay içinde Abdullah Şengül'ün anası ve Tamer Benial' ın anası da evlat acısı ile yandılar. Daha da niceleri yanmakta devam ediyor.

Aslında öldürülen her genç bizim evladımızdır. Onların ölümü ile ülkemizde milyonlarca ana evlat acısının ne demek olduğunu öğreniyor... Birçok ana baba «bu gidişe dur» demek gerektiğini anlıyor. Bizler analar babalar, evlat acısını derinden duyan kadınlar, kadın dernekleri, veliler ve onların dernekleri bir araya gelip, örgütlü olarak mücadele etmedikçe, birleşip tek bir yumruk halinde aslında olayların baş sorumlusu MC' nin yakasına yapışmadıkça olayların önü alınamaz, evlatlarımızın can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü sağlanamaz. İKD olarak bir kez daha, tüm analara babalara sesleniyoruz.

Evladının okumasını istiyorsan, sokakta, okulda faşist kurşunlara hedef olmasını istemiyorsan iş işten geçmeden davran.

Hain ellerde ki silaha karşı sende eline kalemini al. Açık adını adresini ve can güvenliği komitelerinel katılma isteğini, bu yolda çalışmaya başlayan İKD'nin aşağıdaki adresine bildir.

Sadece doğurup büyütmek yetmez. Doğurup büyüttüklerimize sahip çıkmamız gerek.

Adres: Mete Cad. 26/2 Taksim/İstanbul

MODA İYİ VE GÜZEL GİYİNMEK MİDİR?

Bazen, moda denen şey ezelden beri mi vardı, yoksa sonradan mı türedi diye takılır insanın kafasına. Gerçekten de nedir bu moda? İyi ve güzel giyinmek moda mıdır? Bu soruyu köylü Fatma kadına ya da işçi Ali dayıya sorarsak moda; bedeninin temiz birşeylerle örtülmesi, yazın terlememesi kışında üşümemesidir. Aynı soruya bilmemnezadelerin kızı ya da karısı «Moda, her yıl Avrupa'daki değişiklikleri izlemek, güzel ve şık giyinmektir» cevabını verir. Ve TV'nin, gazetelerin, filimlerin etkisine açık bir yığın genç kız ve kadın, bilmemnezadelerin kızına benzemek, onun gibi giyinmek hevesindedir.

Oysa işin aslı çok başkadır. Bugün, fabrikalarda, bürolarda, çeşitli iş yerlerinde çalışan on binlerce emekçi kadın işin aslını biliyor.

Kuşkusuz iyi ve temiz giyinmek herkesin en doğal hakkıdır. Fakat «moda» furyasına kapılarak, zaten kıt olan kazancımızın, hiç de

küçümsenmeyecek bir kısmını giyime, vb. yatırmak, parababalarının oyununa gelmektir.

Moda denen şey, tekstil işkolundaki fabrikatörlerin kumaşlarını, ilaç sanayiindekilerin kozmetiklerini, vb. şeylerini satabilmeleri, servetlerine servet katabilmeleri için yaratılmıştır. Etekleri bir yıl uzatıp, ertesi yıl kısaltırken, bir yıl fır fır takıp, ertesi yıl yarıya kadar yırtmaç yaparken; bizlerin şıklaşıp güzelleşmemizi değil, mallarının satılmasını düşünürler.

Bunların reklamında özellikle kadınlara ve genç kızlara seslenildiği dikkati çeker. Neden böyle? Çünkü onlar, kadınların erkeklere oranla daha geri ve eğitimsiz olduğunu biliyorlar. Böylelikle de bir taşla iki kuş vurmak istiyorlar. Bir yandan, kadının dikkatini bu konulara çekip, toplumsal sorunlarla ilgilenmesini engellemek. Yani, onları aklı havada, giyiminden süsünden başka bir şey düşünemez hale getirmek. Öte yandan da tüketici bir toplum yaratmak.

Televizyonda, sinemada işlenen konular aşağı yukarı aynıdır. Kadını bir süs ve seks sembolü gösterme, onları kendilerine göre «şık ve güzel» olmaya özendirme çabası. Gerçekten de birçok genç kızımız bu aldatmacalara kapılabiliyor.

Emekçilerin Emekçi halkın çıkarları ve haklarını savunan yönetimlerin iş başında olduğu ülkelerde kadın, üretimin etkin bir unsurudur. İyi çalışan, toplumsal görevlerini iyi yerine getiren kadın (ve aynı zamanda bir üretici) iyi yaşar, iyi giyinir. Ve bu onların en doğal haklarıdır.

Durum bu olduğuna göre moda denen şey karşısında bizim tavrımız ne olmalıdır?

Herşeyden önce şunu unutmamalıyız: «moda» ile iyi ve güzel giyinmek arasında hiç bir ilişki yoktur. Kaldı ki, bugün «moda» diye ne kadar garip şeylerin reklamının yapıldığını, ve bunları uygulayanların ne kadar gülünç duruma düştüklerini biliyoruz.

Onların bu oyunlarını, dolaplarını ortaya çıkarmak, işin iç yüzünü açığa vurmak ilerici kadınların acil görevlerinden biridir. Özellikle genç kızlarımıza önemli görevler düşüyor. Mahallelerde iş yerlerinde, çeşitli sohbet toplantılarında işin içyüzünü açıklamak gerekir. Ve gerçekten bizleri öylesine güç, öylesine acil görevler beklemektedir ki, bunların üstesinden birçok kadını saflarımıza kazanarak, uyanık olarak gelebiliriz.

BİZLER Çocuklarımıza Süt İçiremezken ONLAR Köpeklerini Etle Besliyorlar

İŞÇİ MEHMET ALDIĞI ÜCRETLE ÇOCUKLARINA GÜNDE BİR BARDAK SÜT İÇİREMEZKEN...

SOSYETE'DEN ŞAZİYE HANIMLAR TAZE SAĞILMIŞ SÜTÜ YÜZ GÜZELLİKLERİ İÇİN KULLANIRLAR....

ÜCRETLERİNE ZAM İSTEYEN İŞÇİLERİN EKMEK-PATATESLE YETERLİ BESLENDİĞİNİ SAVUNAN PATRONLAR.....

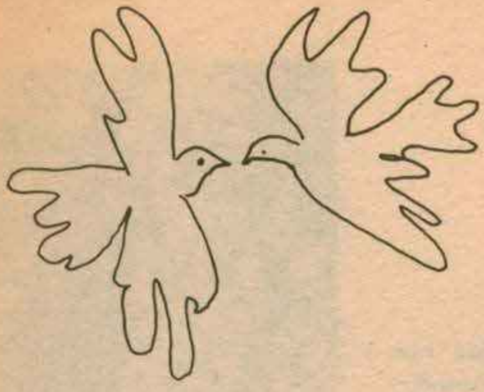
EVLERİNDE KUŞ SÜTÜ EKSİK SOFRALARINDA BİR ÖĞÜNDE SEKİZ ÇEŞİT YEMEK ZIKKIMLANIRLAR....

KİLOSU 60 LİRAYI BULAN ETİ BAYRAMDAN BAYRAMA ÇORBASININ SUYUNDA BULAMAYANLAR...

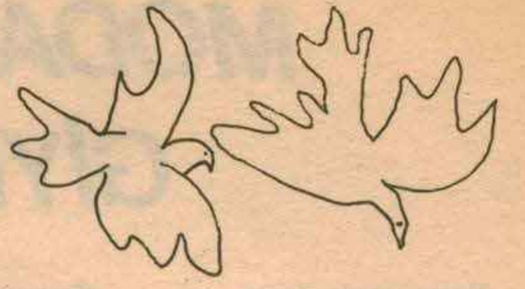

BİLMEZLER Kİ..... YİNE ŞAZİYE HANIMLAR KÖPEKLERİNE GÜNDE 3 KİLO ET YEDİRİRLER !...

75nci doğum yılında:

NAZIM HİKMET

topraktan, ateşten ve denizden
doğanların
en mükemmeli doğacak bizden...
ve insanlar ellerini
korkmadan
düşünmeden
birbirlerinin ellerine bırakarak
yıldızlara bakarak
«Yaşamak ne güzel şey»
diyecekler...

Böyle diyor büyük şair Nazım Hikmet. Halkının ve tüm dünya halklarının insanca yaşaması, savaşsız, sömürüsüz bir dünya uğruna tüm yaşamını savaşımla geçiren büyük Şair, 20 Ocak 1902 yılında Selânik'te doğdu. Ailesi döneminin ilericilerindendi. Dedesi şair, annesi Cemile Hanım ressamdı. Nazım Hikmet, küçük yaşta şiir yazmaya başladı. O zamanki şiirlerinde de haksızlığa karşı çıkıyordu. 1920'de İstanbul emperyalist devletlerin işgali altındaydı. Baştaki sultan Hükümeti emperyalistlerin uşağı durumuna gelmişti.

Nazım bu duruma daha fazla dayanamadı. Anadolu'ya geçerek kurtuluş savaşına katılmaya karar verdi.

Anadolu insanının, halkının kaderi Nazım'ın hayatına karıştı böylece. Onlar için yazdı. İnsanlık için yıllar boyu zindanlarda yattı. Ama halkı için ödün vermedi büyük insan, büyük şair Nazım Hikmet!..

Anadolu'dan Moskova'ya geçerek KUTV Üniversitesi'nde ekonomi-politik öğrenimi yaptı.

Artık yazdığı şiirlerinde işçi sınıfını övüyor, kapitalizmin çökmekte olduğunu, çürüyen bu düzenin yerine sağlıklı yeni bir düzenin, sosyalizmin kurulacağını anlatıyordu:

Türkiye işçi sınıfına selâm!
Selâm yaratana!
Tohumların tohumuna, serpilip gelişene
selâm!
Bütün yemişler dallarınızdadır.
Beklenen günler, güzel günlerimiz
ellerinizdedir.
Haklı günler, büyük günler,
gündüzlerinde sömürülmeyen, gecelerinde
aç yatılmayan,
ekmek, gül ve hürriyet günleri.

Nazım'ın ve halkının ezeli düşmanları onu susturmak için çeşitli bahaneler uydurup onu zindanlara attılar. Yazdı Nazım Hikmet!.. Yazdı ve daima güzelden yana, barıştan yana, insanlığın mutluluğundan yana oldu. Yıldıramadılar onu:

Sevgilim
bu ayak sesleri, bu katliamda
hürriyetimi, ekmeğimi ve seni kaybettiğim
oldu.
fakat açlığın, karanlığın ve çığlıkların
içinden

Güneşli elleriyle kapımızı çalacak olan
gelecek günlere güvenimi kaybetmedim
hiç bir zaman.

Şair İkinci Dünya Savaşı başladığında hapisteydi. Fakat faşizmin ve savaşta öldürülenlerin, kollarını, bacaklarını yitirenlerin acısını, kadınların ve çocukların çığlıklarını ta içinde duydu.

Analardır adam eden adamı
Aydınlıklardır önümüzde giden
Sizi de bir ana doğurmadı mı?
Analara kıymayın efendiler.

Toprak gibi sessiz ve üretici, gereğinde taşan ırmak gibi korkunç olan Anadolu kadınını; yaratan, cefakâr emekçi kadını şöyle anlatır.

NAZIM HİKMET BURSA CEZAEVİNDE

Kadınlarımızın yüzü acılarımızın kitabıdır.
acılarımız, ayıplarımız ve döktüğümüz kan
kara sabanlar gibi çizer kadınların yüzünü.

Tarlada, tezgâh başında doğuran ve doğururken ölen, bağımsızlığı için erkeğiyle omuz omuza döğüşen türk anası Hatçe kadınlar için şair,

Seni düşünüyorum Hatçe kadın
İnsandan çok arık toprağa benziyorsun
hayır, topraksızlığa
beş çocuk doğurdun üçü öldü
fakir halkını peşine taktın
gidiyorsun zaptetmeye
süngülerin ardındaki bey toprağını.

Evet. Nazım'ın Türkiye'sinde kadınlar örgütlenip, faşizme, emperyalizme karşı çıkıyorlar.

Onlar ümidin düşmanıdır sevgilim
akar suyun
meyva çağında ağacın
serpilip gelişen hayatın düşmanı.
Çünkü, ölüm vurdu damgasını alınlarına
—çürüyen diş, dökülen et—
bir daha geri dönmemek üzere yıkılıp
gidecekler.
Ve elbetteki sevgilim, elbet
dolaşacaktır elini kolunu sallaya sallaya
dolaşacaktır en şanlı elbisesiyle
işçi tulumuyla
bu güzelim memlekette Hürriyet.

Çalışmak, üretmek ve ürettiklerini paylaşmak. Ancak çalışanlar, emekçiler yanaşır ürettiğini bölüşmeye.

Hep bir ağızdan türkü söyleyip
hep beraber sulardan çekmek ağı
demiri oyar gibi işleyip hep beraber
hep beraber sürebilmek toprağı
ballı incirleri hep beraber yiyebilmek
yarin yanağından gayri her şeyde
hep beraber
diyebilmek
için...

Nazım Hikmet yaşamının en güzel yıllarını, 17 yılını zindanlarda geçirdi. Hapisten çıktıktan sonra, yurdunda yaşama olanağı kalmayan Nazım Moskova'ya gitti. Ama, yurdu, yurdunun insanları bir an olsun aklından çıkmadı.

Sen esirliğim ve hürriyetimsin:
Çıplak bir yaz gecesi gibi yanan etimsin
Sen memleketimsin.
....
Sen ela gözlerinde yeşil hareler
Sen, büyük güzel ve muzaffer
Ve ulaşıldıkça ulaşılmaz olan
Hasretimsin.

Nazım Hikmet'in kalbi yalnız kendi halkı için değil, tüm insanlık için sevgi doluydu. O, yaşamını insanlığın mutluluğuna adamıştı. Dünyadaki tüm gericiliğe karşı savaş verdi. Bütün dünya halklarının yanındaydı. Şiirlerinde insanlığı barış için savaşa çağırdı. 1950'de Dünya Barış Madalyası verildi Nazım Hikmet'e. Aynı zamanda Dünya Barış Birliği üyesi ve Uluslararası Barış Ödülleri Jurisi başkanıydı. 1963 yılında vatanından uzak Moskova'da öldü.

Nazım Hikmet öleli 14 yıl oluyor. Ama, şiirleri haksızlığa, sömürüye karşı mücadele edenlerin ellerinde bayrak gibi yükseliyor, umut kaynağı oluyor.

Güzel günler göreceğiz çocuklar
güneşli günler
göreceğiz
Motorları maviliklere süreceğiz çocuklar
ışıklı maviliklere
süreceğiz...

NGUYEN THI DINH
TÜM VİETNAMLILARIN ANASI

Vietnam Güneydoğu Asya'da dar uzun bir şerit gibi uzanan bir ülkenin adı. Bir zamanlar bağımsız bir ulus iken boyunduruk altına düşmüş Vietnam, önce Fransız, sonra Japon ve nihayet Amerikan emperyalizmine karşı aralıksız savaş vermiştir. Şu günlerde 30 yıldan fazla süren bir savaşın acılarını dindirmek ve bir zamanlar kuzey ve güney şeklinde ayrılan ama şimdi tek bir ülke, tek bir ulus olmanın sevincini tadan bir ülkedir Vietnam.

Viet-nam'lı kadınlar, çocuklarıyla birlikte emperyalist saldırganlara karşı savaştılar.

Bu sayımızda sizlere ülkesinin bağımsızlığı için verilen mücadelede büyük başarılar sağlayan kadın kahraman NGUYEN THİ DİNH'i tanıtmaya çalışacağız. Nguyen Thi Dinh, Vietnam kurtuluş savaşında aktif olarak çalışan diğer kadınlar gibi, emekçi bir Güney Vietnam'lı aileden gelmekte idi. 17 yaşında iken devrimci arkadaşları ona okuma-yazma öğretmişlerdi. 1937'de ilk kez Vietnam'da oluşan Fransız'lara karşı direniş hareketinde rol oynadı ve bu direniş sonucu hapse mahkum edildi. Bu mahkumiyet sırasında kocası işkencede öldürüldü, fakat kendi doğru bildiği yoldan şaşmadı. 1943'te hapisten kaçarak kendi köyünde oluşturulan ilk kadınlar direniş ordusuna katıldı. 1945'te Fransızlara karşı kazanılan devrimde, kendisi de bütün arkadaşları ile birlikte Ho Chi Minh'le tanışmak üzere Kuzeye gitti. Orada Ho Chi Minh'in sözleri hala kulağımdadır der, Dinh: «Kuzey Vietnam kesin zafere ulaşsa da Güney'de direnmeğe devam edeceğiz. Güney'den gelen devrimci arkadaşlar bilmelidirler, bu zafere birlikte erişeceğiz. Güney Vietnam'da da zaferi görmeden başardık demiyeceğiz.»

1947'de memleketi olan Güney'e döndükten sonra Dinh, kuzeyden güneye yiyecek, yardım malzemesi ve silah taşımak görevini üzerine aldı. Ve bunu bütün zorluklara rağmen yıllarca başarı ile yürüttü.

Kendi ülkesi olan Güney Vietnam'da verdiği politik ve ekonomik savaşım, ona, köylüler, tarım işçileri ve diğer devrimciler arasında büyük saygınlık kazandırdı. Bunun sonucu olarak Güney Vietnam Ulusal Cephesi kurulduğunda kendisi Halk Kurtuluş Ordusu güçlerinin başına geçti ve general rütbesini aldı.

Okuma-yazma bilmeyen bir köylü kadın iken, halkına olan sevgisi, politik ve askeri savaşımda gösterdiği cesaret ve başarı onu Güney Vietnam halkının önderi yapmıştır. Onu tanıyanlar general rütbesine rağmen, kendi gelenek ve göreneklerinden kopmadığını bilirler. Halk savaşı, kadınların da savaşı olduğu için, General Dinh, kadın ve ana olarak yetenek ve özelliklerinden hiçbirini kaybetmeden, askeri kumandan olarak sorumluluklarını ve yükümlülüklerini yürütüyordu. Halen Vietnamlılar ondan bütün Vietnamın anası imiş gibi söz ederler ve sevgilerini şu dizelerle anlatırlar.

Saldırıda, yüz tabura kumanda ettin.
Geceleri, dönüşünde, askerlerin
yırtıklarını yamadın.
Güneyin kadın Generali,
eski kahramanlar soyundan gelen kadın.
Beyaz Sarayın çelik ve demir
yığınını sen sarstın

Viet-Nam Kadınlar Birliği üyeleri, kurtuluşun mutluluğu içindedir.

Madende Ölen Baba, Kardeş, Oğul VE...
Geride Kalanlar: MADENCİ EŞLERİ

Hazırlayan:
İKD Zonguldak Şubesi

İş Güvenliğinden yoksun Maden İşçileri arasında ölüm kol gezer. Her yıl yüzlerce kadın dul, yüzlerce çocuk yetim kalır.

Yurdumuzdaki köylerin büyük bir çoğunluğunun durumunu hepimiz biliriz. Eğitimden yoksun olan köy halkı hastasını tedavi için ilâç, hemşire, doktor bulamaz. Yol, Su, Elektrik yoktur.

Diğer köylerimizde olduğu gibi yöremizdeki köylerde de kadınlar çok zor koşullar altında yaşamaktadırlar.

Erkekler çoğunlukla Maden Ocaklarında çalışırlar. Bunlar genellikle gruplu işçilerdir. Yani bir ay ocaklarda çalışırlar, bir ay köyde dururlar. Kocaları çalışmakta olan kadınlar evin tüm işlerini yapmakla yükümlüdürler. Tarlada çalışmak, ormandan odun getirmek, değirmene gitmek, bunların yanında çocuk yetiştirmek ve ev işleri tamamen kadınların işidir. Kendi deyimleriyle İNEK OLUR SAĞILIRLAR, ÖKÜZ OLUR KOŞULURLAR.

Bütün bu güç koşulların yanında kadınları bekleyen daha da zor ve acılı günler vardır. Kadın, kocasını işe gönderdiği ayın başından sonuna kadar tedirgindir. Zira, İş Güvenliği olmayan maden ocaklarında sık sık iş kazaları olur. Bu kazaların sonucu da gruplar halinde işçiler ölür. Kadın için asıl güçlük bundan sonra başlar. Daha Kocasının cenazesi köye gelmeden akrabalarından biri ile evlenmeye zorlanır. Neden ise, kadının alacağı bir miktar paradır. Evlendirileceği kişi kayınlarından biri hatta kayınpederi olabilir. Üstelik bu kişiler evli de olabilirler. Nasıl olsa E.K.İ. tarafından verilecek bir miktar tazminat ile maaşın alınabilmesi için nikâh yapılmaması gerekmektedir.

Kocası için ağlayan kadını yaka paça alıp götürdükleri çok görülmüştür. Çocukları sokaklarda ağlar şekilde.

Bazı kadınlar evlendirilmeye karşı çıkarlar. Elinde silâhla evlenmeyeceğim, çocuklarımla oturup onları yetiştireceğim diyen kadın çıkar. Fakat bunlar da 2 kıraç tarlası ve aldıkları çok az maaşla geçinemez olurlar. Geçim zorluğu nedeniyle aralarında kötü yollara düşenlere bile rastlanır.

Çağdışı yaşamlarının, daha iyi bir dünya yaşamına erişmesi için sorun ortadadır. Gelişmekte, ya da azgelişmiş bir ülke olarak kapitalist rejim ilişkilerini benimseyen bir politika ile idare olunuyoruz. Bu düzen talan-sömürü-vurgun düzenidir. Elde edilen ulusal gelirimizin birkaç elde toplanması demektir bu düzen Böylesi bir düzende de biz emekçi köylü kadınlar olarak örgütsüz isek, elbetteki sesimizi yükseltemeyiz.

Tüm haklarımızın hayata geçirilebilmesi, ağlaşmanın, sızlaşmanın ötesinde örgütlü bir biçimde mücadeleye bağlıdır.

İlerici Kadınlar Derneği olarak böylesi bir mücadeleyi kucaklamak için kurulduk. Sorunlarımız müşterektir. Biz kentlerde sömürülüyoruz. Onlar köylerde. Sadece sömürendir-onunla işbirliği yapandır, düşmanımız.

Kadınlar bekleşiyor bu akşam maden ocağının
başında,
....
Ayakları altındaki kuvularda az önce,
kayalıklar arasında kömür damarlarında
yanan ve parlayan gaz birdenbire,
ölüm saçtıydı dört bir yana
....
Atkıları, üstleri başları sırılsıklam,
çukur, sıska yanakları mosmor,
kadınlar beklesivor.
Bir mucize kurtarır onları kurtarsa kurtarsa,
böyle geldiydi onlara haber.
....
Bekleyecekler şafak sökene dek,
....
sevdikleri bağlandıkları erkekleri,
güçlü, yumuşak, güzel erkekleri
buraya getirilinceye dek bekleyecekler.
Saatinden tanıyacaklar kimini,
kimini düğmeden,
kimini bir sezgiyle sadece
Ve üçgün sonra bütün bu ölüler
hep birlikte gömülecekler büyük bir çukura.
....

DEPREMDE ÖLENLERİ GERİ GETİREMEYİZ AMA ÖLMELERİ ÖNLENEBİLİRDİ

TÖB-DER İstanbul Şubesi, TÜTED İstanbul Şubesi, TÜS-DER İstanbul Şubesi, İlerici Kadınlar Derneği, İlerici Gençler Derneği, İstanbul Halkevleri Koordinasyon Kurulu Başkanlığı, Türkiye Yazarlar Sendikası ve İKÖK basına aşağıdaki ortak açıklamayı yapmışlardır:

«1977 yılı bütçe taslağı bugünlerde Meclise sunuldu. Yine emekçi halkımızın lokmasından kesilerek alınan vergilerin büyük bölümü emperyalist silah tekellerinin kârına kâr katmak, kârlarını güvenceye almak üzere silahlanmaya ayrıldı. Bu yıl da bütçenin yaklaşık yarısı askeri harcamalara ayrıldı. Yani, okulsuz, yolsuz köylerimize okul, yol, hastane, sosyal konut, fabrika, baraj yapmakta kullanılacak olan milyarlar, modası kısa sürede geçecek silâhlara, toplumun ilerlemesine hiç bir katkısı olmayan askeri alanlara ayrılacak.

Biz demokratik örgütler olarak, başta ilerici, yurtsever parlamenterler olmak üzere, tüm demokratik kuruluşları, sendikaları, siyasi partileri, elele vererek bütçe tasarısını değiştirmeye çağırıyoruz. Bu çağrı, 23-26 Eylül 1976 tarihinde Helsinki'de SİLAHLANMA YARIŞINA SON VERMEK, SİLAHSIZLANMA VE YUMUŞAMA için toplanan Dünya Konferansına katılan siyasi görüşü, dini, dili, ırkı farklı milyonlarca insanın temsilcilerinin de ortak sesidir. Başta parlamenterler olmak üzere, basın-yayın mensupları, sendikalar, bilim adamları, din adamları, kadınlar ve genç ler, kendi ülkelerinde savaş bütçesinin yüzde on azaltılması için savaşım vermeye Helsinki'de ant içmişlerdir. Çünkü bir avuç parababası dışında tüm insanlığın geleceği ve mutluluğu bunu gerektirmektedir. Van'daki, deprem bölgelerindeki ve tüm halkımızın geleceği bunu gerektirmektedir. Onlara yapılacak en değerli yardım bu olacaktır.

— Askeri harcamalar bütçesinin ilk adımda yüzde on azaltılması için elele verelim.

— Yeni Van felaketleri olmasın diye, vergilerimizin ölüm araçlarına değil, ölümü önlemeye kullanılması için elele verelim.

— Savaşsız ve sömürüsüz bir dünya için elele verelim.

ÇÜNKÜ, EKMEK, BARIŞ VE ÖZGÜRLÜK GÜNLERİ ELLERİMİZDEDİR.»

derneğimizden haberler

DERNEĞİMİZİN AÇTIĞI SERGİ İLGİYLE KARŞILANDI

İlerici Kadınlar Derneği Ankara Şubesi 5 Aralık Türk Kadınının siyasi haklarını kazanmasının yıldönümü nedeniyle 29 Kasım - 13 Aralık tarihleri arasında «Türkiye'de ve Dünyada Kadın» konulu bir sergi düzenlemiştir. Resim, fotoğraf, karikatür ve afişlerden oluşan sergi Türkiye'de ve Dünyada tüm kadınların tarih boyunca verdikleri mücadeleyi bir kez daha vurgulamaktadır.

ŞİŞLİ ŞUBESİ BİÇKİ-DİKİŞ KURSLARI ve OKUMA-YAZMA KURSLARI BAŞARI İLE SÜRÜYOR

İKD'nin bir çok şubesinde verilen okuma yazma kurslarının yanısıra şimdi de biçki dikiş kurslarına başlanmıştır. İlk olarak, Hasköy'de Şişli Şubesi ile Hasköy Halk Derneği ve Mahalle Derneği'nin ortaklaşa başlattığı bu kurs çevre kadınlarının büyük ilgisi ile karşılanmıştır. Tekstil sendikasındaki Okuma-yazma kursları da devam etmektedir.

BAŞYAZIDAN DEVAM

Köylü kadınlarımız bir yıl boyunca yine imece usulü çapa salladılar, çocuklarını tarlada doğurdular. Adam yerine bile konulmadıklarından erkeklerin yarısı kadar ücret aldılar. Yaşadıklarının farkında bile olamadılar. Yer yer kıpırdandılar, yürüyüşlere, toprak işgallerine katıldılar.

İ.K.D. olarak köylü kadınlarımıza insanın insan tarafından sömürülmediği topluma giden yolda, iyi yıllar diliyoruz.

Memur kadınlarımız bir yıl boyunca sendikal hakları için; işçilere tanınan asgari sosyal hakların kendilerine de tanınabilmesi için; toplumsal mücadeleye katıldıklarında ülkenin bir ucuna sürülmemek için çabaladılar. İ.K.D. olarak tüm memur kadınlarımızın bitmeyen kavgasını destekliyor, savaşımlarında iyi yıllar diliyoruz.

İ.K.D. olarak 1977 yılında da

— Ulusal ve sosyal bağımsızlığımız için,

— Demokratik hak ve özgürlüklerimiz için,

— Savaşsız ve sömürüsüz bir dünya için,

savaşımlarında tüm kadınlara başarılar diliyoruz. Ve biliyoruz ki, geleceğin mutlu aydınlık günleri gökten düşmeyecek, onu yaratıcı ve hünerli ellerimizle biz kuracağız.

ANA-ÇOCUK VE KADIN SAĞLIĞI ÜZERİNE SOHBET

Besleniyor muyuz Yoksa Karnımız mı Doyuyor?

Evet, pek çok insan ikisinin ayni şey olduğunu düşünüp, bu ne biçim soru diyecek. Ama ikisi birbirinden çok farklı şeyleri anlatıyor özünde. Maddi durumumuz nedeniyle genellikle bol ekmekli, sade suya tirit tabir edilen öğünlerle gün geçirir pek çoğumuz. Yenen besin maddelerinin içinde ne kadar karbon hidrat, ne kadar protein, ne kadar vitamin var hiç bilmeyiz, midemiz gerilene kadar ekmek yersek doyduk diye belleriz.

Oysa bilim adamları, beslenmeyi şöyle tarif ediyorlar. Gün boyu harcadığımız enerji için vücudumuzun ihtiyacı olan bütün maddeleri yani, eti, sütü, yumurtayı, şekeri, yağı, ekmeği, meyvayı, sebzeyi hep beraber ve belli oranlarda yiyebilmişsek beslenmişiz demektir.

Normal beslenebilmemiz için günde en az şunları yememiz gerektiğini belirtiyorlar. *40 gram hayvansal protein.* (Bu 100 gram et, 300 gram süt, 1 yumurta ile sağlanabiliyor.)

50 gram yağ ve ayrıca şeker sebze, meyve, tahıl.

Süt çocukları ve hamile kadınlarda vücudun bu besinlere gereksinimi daah da fazlalaşıyor. Demek ki, sabah kahvaltısında, bir bardak süt, bir yumurta biraz peynir, reçel yiyebilmişsek, öğle öğünümüzde, etli, sebzeli bir yemek yanında meyvamızı da yiyebilmişsek, akşam öğününde yine etli, salatalı meyvalı bir sofraya oturabilmişsek o gün normal olarak beslenebilmişiz diyebiliriz.

Şimdi sofrasında bu tür besin maddelerini bulunduramayıp, örneğin sadece ekmek, çorba, bulgurla karın doyuranlara bir çift lafımız var... Sizler yetersiz besleniyorsunuz veya ülkemizin gizli açlarındansınız. Yaa... böyle söylüyor gene bilim adamlarımız. Ve ekliyorlar, yetersiz ve kötü beslenenlerin iş yapma gücü azalır, ruhsal dengesi bozulur, vücut direnci kırılır, hastalıklara kolayca yakalanır ve ömrü kısalır. Yetersiz beslenen çocuklarda gelişme bozuklukları görülür. Çocuğun boy ve kilosu normalin altında kalır. Hastalıklara kolayca yakalanır, hastalıktan çok zor kurtulabilir. Kemik hastalıkları, deri hastalıkları, tüberküloz, saç dökülmesi, kansızlık, diş çürükleri, görme bozuklukları, sindirim bozukluklarının temelinde kötü beslenme yatar diyorlar. En kötüsüde bu tür beslenmenin, çocuğun zeka gelişimini kötü yönde etkileyip, öğrenme yeteneğini azaltması.

Madem bunlar gereklidir, o halde asgari ücretimizi hesaplarken, fiatları da gözönüne alıp, bu ücretle ailemizin normal besin gereksinimini karşılayıp karşılayamıyacağımızı da düşünüyorlar mı?

İŞTE BİZLERİN SORMASI GEREKEN SORU.

İKD İZMİT ŞUBESİ AÇILDI

Örgütlenme çalışmaları devam eden derneğimizin bu ay içinde İzmit'te bir şubesi açılmıştır. İKD İzmit Şubesi Müteşebbis Yönetim Kuruluna, Canan Arslan, Kamuran Yeşilkaya, Meral Çıldır, Aynur Tandoğan ve Seher Başgören atanmıştır. Arkadaşlarımıza çalışmalarında başarılar dileriz.

I.K.D. Kartal Şubesi, eski yerinden şu adrese taşınmıştır: ANKARA CADDESI, Imam Kum Deposu Karşısı No. 95/5 KARTAL - İSTANBUL

İLERİCİ KADINLAR DERNEĞİ ADINA SAHİBİ: BERİA ONGER YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ: ZUHAL MERİÇ • YAZIŞMA ADRESİ: FEVZİ PAŞA CAD. 53/4 FATİH_İSTANBUL • GENEL MERKEZ ADRESİ: GÜMÜŞSUYU MAH. METE CAD. 26/2 TAKSİM_İSTANBUL FİATI: 200 KURUŞ • YURT DIŞI ABONE: 50 TL. • YURT İÇİ ABONE: 24 TL. • SON BASKI TARİHİ: 31.12.1976 • BASILDIĞI YER: ÖZ-AKIN MATBAASI • DİZGİ: DOĞUŞ MAT•